

**ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

***СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ»***

Спеціальність:	С4 Психологія
Освітній рівень:	Другий (магістерський) рівень
Освітня програма:	Психологія

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Соціально-психологічна реабілітація
Шифр та назва спеціальності	С4 Психологія
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язковий
Кількість кредитів і годин	кредиту 4/120 годин, Лекції: 20 годин, Семінари/практичні заняття: 26 годин, Самостійна робота: 74 години,
Терміни вивчення дисципліни	1
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

Науковий ступінь	
Вчене звання	
Посада	
Дисципліни, які викладає НПП	
Напрями наукових досліджень	
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	
Контактна інформація викладача:	
Е-mail:	
Контактний тел.	
Телефон кафедри	
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	

Анотація курсу. Навчальна дисципліна "Соціально-психологічна реабілітація" відноситься до дисциплін за вибором загального циклу підготовки, вивчення яких передбачено навчально-професійною програмою підготовки фахівців освітнього рівня - магістратура. Вивчення дисципліни передбачає підготовку майбутніх психологів рівня магістра в галузі соціально-психологічної реабілітації, розуміння її закономірностей, процесів, засобів і методів допомогою придбання професійних знань, умінь і загалом - компетенцій, що стосуються соціально-психологічної реабілітації різних людей, які її потребують.

Предмет вивчення навчальної дисципліни "Соціально-психологічна реабілітація":

Процеси відновлення психоемоційного та соціального благополуччя людей, які пережили стресові ситуації, травму або соціальну ізоляцію, з використанням психологічних та соціальних методів.

Метою вивчення дисципліни "Соціально-психологічна реабілітація" є: формування системних уявлень про різні аспекти багатовимірного феномену реабілітації, заснованих на знаннях механізмів дезадаптації, еволюційно-когнітивних схем адаптації-дезадаптації, що розкривають роль особистості в реабілітаційному процесі, оволодіння навичками психодіагностики соціально-психологічної дезадаптації особистості, визначення реабілітаційних потреб особистості, технологій і навичок роботи по збільшенню реадаптаційних і реабілітаційних ресурсів особистості.

Завдання навчальної дисципліни: оволодіння певними знаннями, навичками, вміннями, закріплення та систематизація здобутих знань, їх застосування при виконанні практичних завдань та наукових робіт.

Пререквізити: Курс "Соціально-психологічна реабілітація" тісно пов'язаний з питаннями інших дисциплін, знання яких необхідно студенту для вивчення курсу. Зокрема, простежується зв'язок з курсами "Практика індивідуальних психологічних консультацій", "Проблеми психологічного здоров'я в сучасному світі", "Супервізія у психологічній практиці", "Етика професійної діяльності", "Актуальні проблеми медичної психології".

Програмні компетентності і результати навчання:

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
Спеціальні компетентності (СК)	СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік. СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології. СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах. СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію. СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями. СК10. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології. СК12. Здатність до проектування та організації діяльності психологічної служби та підтримки професійної взаємин з представниками різних спільнот та організацій.
Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання	ПРН4 Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій. ПРН5 Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати

	якість. ПРН6 Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість. ПРН8 Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищенням кваліфікації. ПРН9 Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності. ПРН11 Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності. ПРН12. Розробляти коучингові та соціально-психологічні програми з реабілітації населення та окремих верств населення. ПРН13 Організовувати та проводити реабілітаційні заходи психологічного захисту громадян у кризових ситуаціях.
--	---

Зміст навчальної дисципліни

№	Назва теми	Кількість годин, включаючи			
		Лекції	Семінари,	Самостійну роботу	Методи навчання/методи оцінки
Змістовний модуль 1					Методи навчання: вербальні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія); індуктивний метод; дедуктивний метод; аналітичний; синтетичний; практичний; пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; інтерактивний методи.
Тема 1.	Загальнотеоретичні основи психологічної реабілітації.	2	3	8	
Тема 2.	Загальні положення про психологічної реабілітації осіб, які перенесли травму.	2	3	8	
Тема 3.	Психологічна реабілітація різних категорій осіб, соціальних груп і спільнот, які	2	3	8	

	постраждали від війни.				Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінка участі в дискусіях); письмовий контроль (контрольні, самостійні роботи, есе); тестовий контроль; методика самоконтролю і самооцінки.
Тема 4.	Психологічна реабілітація ветеранів війни.	2	3	10	
Модульна тестова робота					
Змістовий модуль 2					
Тема 5	Психологічна реабілітація деокупованих населених пунктів і переміщених осіб	3	3	10	
Тема 6	Методи індивідуальної роботи з різними категоріями осіб, що постраждали від війни.	3	3	10	
Тема 7	Методи групової роботи з різними категоріями осіб, соціальними групами та спільнотами, що постраждали внаслідок війни.	3	3	10	
Тема 8	Індивідуальні та групові програми психологічної реабілітації: підходи та методи.	3	3	10	
Модульна тестова робота					
Всього:		20	26	74	
Форма контролю: зданий/не зданий (залік)					

Технічне обладнання та/або програмного забезпечення – офіційний сайт МАУП: <http://maup.com.ua>. У навчальному процесі використовуються навчальні класи, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекцій і семінарів з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань вимагає доступу до інформації з Всесвітньої павутини, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми і методи контролю.

Контроль успішності студентів ділиться на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюється під час практичних (семінарських) занять,

метою яких є систематична перевірка розуміння та засвоєння теоретичного навчального матеріалу, вміння застосовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань і т. д. Можливості поточного контролю надзвичайно широкі: мотивація до навчання, стимулювання навчально-пізнавальної активності, диференційований підхід до навчання, індивідуалізація навчання і т. д.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають постійному контролю:

- усна доповідь;
- доповнення, запитання до відповідального;
- систематична робота на семінарських заняттях, активність при обговоренні питань;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації занять;
- аналіз законодавства та монографічної літератури;
- письмові завдання (заліки, контрольні, творчі роботи, есе тощо);
- підготовка тез, конспектів навчальних чи наукових текстів;
- самостійне вивчення тем;
- Контроль успішності учнів ділиться на поточний і підсумковий.

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, звіт, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, есе, виклад матеріалу по заданій темі в письмовій формі і т. д.); комбінований контроль; презентація самостійної роботи; спостереження як метод контролю; тестовий контроль; проблемні ситуації.

Система оцінок і вимоги.

Таблиця розподілу балів, отриманих студентами

	Поточна оцінка знань								Модульні тести	Підсумкова оцінка	Загальна кількість балів
Теми	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	20	20	100
Робота на семінарському занятті	2	2	4	4	4	4	4	4			
Самостійна робота	3	3	3	3	3	3	3	3			

Таблиця містить інформацію про максимальних балів за кожен вид навчальної роботи студента.

При оцінюванні засвоєння кожної теми для поточної навчальної діяльності студента виставляються оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінки з відповідної дисципліни.

Критерії оцінки результатів навчання студентів і розподіл одержуваних ними балів регламентуються Положенням про оцінювання академічних досягнень студентів ПРАТ "ВНЗ "МАУП".

Модульне управління. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни "Соціально-психологічна реабілітація" проводиться у письмовій формі, у формі тестування, а саме тестів закритої форми: тест-альтернативний, тест-заочний.

Критерії оцінки модульної тестової роботи з навчальної дисципліни "Соціально-психологічна реабілітація":

При оцінці модульної тестової роботи враховуються обсяг і правильність виконаних завдань:

- оцінка "відмінно" (A) виставляється за правильне виконання усіх завдань (або понад 90% всіх завдань);
 - оцінка "добре" (B) виставляється за виконання 80% всіх завдань;
 - оцінка "добре" (C) виставляється за виконання 70% всіх завдань;
 - оцінка "задовільно" (D) ставиться, якщо 60% запропонованих завдань виконано правильно;
 - оцінка "задовільно" (E) ставиться, якщо більше 50% запропонованих завдань виконано правильно;
 - оцінка "незадовільно" (FX) ставиться, якщо виконано менше 50% завдань.
- Відсутність у модульної контрольної роботи - 0 балів.

Вищевказані оцінки перетворюються у рейтингові бали наступним чином:

"A" - 18-20 балів;

"B" - 16-17 балів;

"C" - 14-15 балів;

"D" - 12-13 балів.

"E" - 10-11 балів;

"FX" - менше 10 балів.

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни "Соціально-психологічна реабілітація" є обов'язковою формою оцінки результатів навчання студента. Воно здійснюється в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному програмою навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у формі тестування. Студент допускається до семестрового контролю за умови виконання ним усіх видів робіт.

Семестровий контроль у формі тесту передбачає, що підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума (проста або зважена) балів за змістовним модулям. Підсумкова оцінка виставляється за результатами роботи студента

впродовж семестру. Рейтинговий бал студента складається з балів, отриманих студентом за результатами проведених контрольних заходів, заохочувальних балів.

Учні, які виконали всі завдання та мають рейтингову оцінку 60 і більше балів, отримують оцінку, відповідну оцінкою, отриманої без додаткових тестів.

Зі студентами, які виконали всі завдання та мають рейтингову оцінку менше 60 балів, а також з тими студентами, які бажають підвищити свій рейтинговий бал, викладач проводить підсумковий семестровий контроль у формі тестування на останньому запланованому занятті з дисципліни у семестрі.

Оцінка додаткових (індивідуальних) видів освітньої діяльності. Додаткові (індивідуальні) види освітньої діяльності включають участь абітурієнтів у наукових конференціях, наукових товариствах і проблемних групах, підготовку публікацій і т. д. понад завдань, встановлених відповідною навчальною програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри претендентам, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів освітньої діяльності, можуть бути нараховані заохочувальні (бонусні) бали за певний освітній компонент.

Заохочувальні бали не є нормативними і не включаються в таблицю розподілу отриманих студентами балів і основну шкалу системи оцінювання.

Один захід може бути підставою для нарахування заохочувальних балів лише за один найбільш значимий освітній компонент.

Загальна кількість балів, набраних студентами за виконання завдань для самостійної роботи, є однією із складових академічної успішності навчальної дисципліни. Самостійна робота по кожній темі у відповідності з робочою програмою навчальної дисципліни оцінюється в діапазоні від 0 до 3 балів з використанням стандартизованих узагальнених критеріїв оцінки знань.

Шкала для оцінки виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань)

Максимально можлива оцінка самостійної роботи (індивідуальних завдань)	Рівень виконання			
	Відмінно	Добре	Задовільно	Незадовільно
3	3	2	1	0

Форми незалежного контролю: поточний контроль, заснований на виконанні практичної роботи; поточний контроль засвоєння знань, заснований на оцінюванні усних відповідей на питання, повідомлень, звітів і т. д. (на практичних (семінарських) заняттях); індивідуальний або колективний проект, що вимагає формування практичних навичок і умінь студентів (вибіркова форма); вирішення

ситуаційних завдань; конспект, складений за самостійно досліджуваної теми; тестування, виконання письмового тесту; проекти статей, тез виступів та інші публікації, інші форми, сприяють повному засвоєнню освітньої програми і послідовному розвитку навичок ефективної самостійної професійної (практичної й науково-теоретичної) діяльності на високому рівні.

Для оцінки результатів навчання студента протягом семестру використовується 100-бальна оціночна шкала national та ECTS

Зведена шкала оцінювання: національна та ECTS

Загальна кількість балів за всіма видами навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	
		Оцінка за національною шкалою для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	зараховано/ незараховано (залік)
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
75 – 81	3		
68 – 74	D	задовільно	
60 – 67	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю перескладання	незараховано з можливістю перескладання
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу.

- регулярно відвідувати лекції і практичні заняття;
- систематично і активно працювати на лекціях і практичних заняттях;
- надолуження пропущених занять;
- виконувати завдання, передбачені навчальною програмою, у повному обсязі і з належною якістю;
- виконувати контрольну та іншу самостійну роботу;
- дотримуватися норм академічного поведінки та етики.

Курс "Соціально-психологічна реабілітація" передбачає освоєння і дотримання принципів етики і академічної чесності, зокрема, орієнтацію на запобігання плагіату в будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації повинні бути оригінальними і авторськими, не перевантаженими цитатами, які повинні супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Розглядаються порушення академічної доброчесності: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, копіювання, обман, підкуп, упереджена оцінка.

Оцінка студента орієнтована на отримання балів за активність на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, а також виконання завдань, здатних розвинути практичні навички і вміння, за що можуть нараховуватись додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, наукових конкурсах серед студентів).

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

Навчально-методичні матеріали, що забезпечують підтримку дисципліни: конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення практичних (семінарських) занять і методичні рекомендації щодо самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів з навчальної дисципліни "Соціально-психологічна реабілітація".

Рекомендовані джерела (література)

Основні:

1. Кузікова С., Зливков Ст., Лукомська С., Щербак Т., Котух О. Психологічна підтримка громадян у воєнний час: навчальний посібник. - Київ-Ніжин: Видавництво ПП Лисенко М. М., 2024. - 260 с.

2. Кокун О. М., Пишко В. О., Лозинська Н.З., Олійник В. О., Хоружий С. М., Ларіонов С. О., Сириця М. В. Особливості надання психологічної допомоги військовослужбовцям, ветеранам та їх сім'ям цивільними психологами: методичний посібник. К.: 7БК, 2023. 175 с.

3. Колесніченко О. С., Приходько В. І., Мацегора Я. В. Психологічна реабілітація військовослужбовців після виконання бойових обов'язків у бойових умовах: монографія. Харків: НАН НГУ, 2021. 75 ц.

4. Чуніхіна С. Л., Чорна В. О., Дроботун О. С., Кучманич В. М., Чайковська К. А., Опанасенко Л. А. Теорія і практика психологічної допомоги військовослужбовцям та їх родинам: навчальний посібник / під ред. К. А. Опанасенко. – Миколаїв: Іліон, 2023.

Додаткові

1. Вакулич Т. М. Соціально-психологічні характеристики сімей пацієнтів з посттравматичними стресовими розладами. Медична психологія: міждисциплінарний науково-практичний журнал. Київ: Міленіум, 2018. Випуск 4

(12). С. 35-41. [українською]

2. Вереина Ст. Л. Досвід формування позитивної емоційної спрямованості образу себе. Проблеми загальної та педагогічної психології: збірник наукових праць Інституту психології ім. Р. С. Костюка Академії наук України. 2002. Тому. IV, частина 3. С. 34-38. [українською]

3. Гошовський Ю. О. Формування образу я у підлітків шкіл-інтернатів в умовах депривації батьківського впливу: дисертація кандидата психологічних наук: 19.00.07. Київ, 1995. 177 с.

4. Гузенко Ст. А., Тодорцева Ю. В. Психологічна діагностика: навчально-методичний посібник. Одеса: Букаєв [укр.]